

Seniorenconvent van 13 juli 2022 Spelregels voor onderzoeken op initiatief Provinciale Staten

Bespreekpunten

- Aan te geven in hoeverre u aanleiding ziet om voor 'onderzoeken op initiatief van de Staten' tot een nieuwe norm te komen die laagdrempeliger is dan de huidige norm;
- Indien het antwoord op de vraag onder a) positief is: Kennis te nemen van de concept-uitwerking van een laagdrempeliger norm en aan te geven of dit voor u werkbaar is;
- De door de griffie gehanteerde norm ten aanzien van hoorzittingen te onderschrijven en ook van toepassing te verklaren op overige inhuur van expertise ter ondersteuning van commissies.

Aanleiding

De griffie heeft in de afgelopen periode een aantal maal de vraag gekregen of en zo ja welke normen er bestaan voor onderzoeken op initiatief van Provinciale Staten.

Tot op heden zijn hiervoor geen normen opgenomen in bijvoorbeeld het Reglement van Orde.¹ Dit betekent dat voor onderzoeken op initiatief van Provinciale Staten een statenbesluit (motie of initiatiefvoorstel) nodig is. De vraag is of u aanleiding ziet een praktijk met een lagere drempel in te voeren. Dit voorstel voorziet daarin.

Daarnaast is voor zogenaamde hoorzittingen een bestendige gedragslijn ontslaan bij de griffie, welke nog niet is vastgelegd. Dit voorstel voorziet erin de gedragslijn voor hoorzittingen vast te leggen als norm en deze norm uit te breiden naar overige inhuur van expertise ter ondersteuning van een commissie.

Inleiding

Provinciale Staten hebben verschillende instrumenten tot hun beschikking om onderwerpen nader te onderzoeken. Individuele fracties kunnen ter ondersteuning van het Statenwerk externen inhuren en onderzoek uit laten voeren. Dit wordt bekostigd uit het fractiebudget. Externen kunnen ook in opdracht van de Staten worden ingehuurd voor onderzoek of voor specifieke expertise in een commissie. Dit wordt uit het Statenbudget bekostigd.

Hoorzittingen

Voor hoorzittingen hanteert de griffie een interne bestendige gedragslijn/norm, welke nog niet is vastgelegd. Een hoorzitting is een bijeenkomst waarbij belanghebbenden rondom een thema worden uitgenodigd om een volledig beeld te verkrijgen. Met een hoorzitting kan meer inzicht verkregen worden in de standpunten van maatschappelijke actoren en belangengroepen. Het gaat om informatie en hoor- en wederhoor en niet om verantwoording en of politieke afrekening. Om die reden wordt een hoorzitting ook vaak buiten commissie-verband georganiseerd, soms ook met inzet van een externe voorzitter die bijzondere expertise heeft op het vakgebied.

Een hoorzitting kan ingezet worden bij zowel volksvertegenwoordigende (in gesprek gaan met inwoners over maatschappelijke belangen) als kaderstellende (informatie vergaren over nieuw beleid) vraagstukken.

¹ Dit in tegenstelling tot de instelling van een onderzoekscommissie

Bij hoorzittingen hanteert de griffie tot nu toe de norm:

- Als één fractie een hoorzitting wil organiseren, wordt dit gefinancierd uit het fractiebudget. De griffie geeft slechts beperkte facilitaire ondersteuning (boeken zaal, plaatsen uitnodiging op de kalender van de Staten).
- Als drie of meer fracties een hoorzitting willen organiseren, kan dit worden gefinancierd uit het statenbudget en is er inhoudelijke ondersteuning (hulp bij opstellen programma en uitnodigen deskundigen) en volledige facilitaire ondersteuning vanuit de Griffie (opstellen uitnodiging, bijhouden aanmeldingen, boeken zaal en catering).

Vraagstelling

De vraag die voorligt is in hoeverre de bestaande praktijk aansluit op uw wensen.

De griffie stelt voor de praktijk omtrent hoorzittingen zoals hiervoor omschreven (vanaf drie fracties ondersteuning vanuit de griffie en financiering uit het Statenbudget) met deze memo vast te leggen als staande praktijk en ook van toepassing te verklaren op overige inhuur van expertise (ter ondersteuning van commissies).

De griffie stelt voor de norm voor onderzoeken op initiatief van de Staten (nu met een Statenbesluit) meer in lijn te brengen met de norm voor hoorzittingen.

Dat wil zeggen te kiezen voor een procedure via de procedurecommissie waarin een lagere drempel is opgenomen, namelijk een drempelnorm van drie verzoekende fracties.

In het navolgende is hiervoor een voorstel uitgewerkt.

Voorstel uitgaven ten doen ten laste van het onderzoeksbudget Staten

Voor het doen van uitgaven zijn twee zaken van belang: de uitgaven mogen niet het beschikbare budget overschrijden (rechtmatigheid) en de uitgaven moeten aansluiten bij het doel waarvoor het budget beschikbaar is gesteld (getrouw beeld).

- Via het 'mandaat griffier' is de griffier gemachtigd voor het verstrekken van opdrachten, tot een maximum van €100.000, ter ondersteuning van de werkzaamheden van Provinciale Staten;
- De griffie is van oordeel dat binnen dit kader niet iedere keer een nieuw besluit in de PS-vergadering nodig is om onderzoeken op initiatief van de Staten te starten. Een besluit van de Procedurecommissie is voldoende;²
- Voor een dergelijk initiatief van de Staten stelt de griffie de volgende procedure voor:
 - Indien ten minste drie fracties een onderzoeksvoorstel voorleggen aan de Procedurecommissie, is het voorstel in principe akkoord;
 - de griffie werkt dit onderzoeksvoorstel uit in samenwerking met de desbetreffende fracties;
 - de griffie vraagt offerte(s) op, doet samen met initiatiefnemers een beoordeling van de offertes en een check op het budget;
 - indien het budget voldoende is, agendeert de griffie het voorstel in de Procedurecommissie;
 - de Procedurecommissie kijkt of het onderzoeksvoorstel voldoende scherp is geformuleerd;
 - indien er onvoldoende budget is gaat het voorstel met een motie/initiatiefvoorstel naar Provinciale Staten.

² Een uitzondering geldt voor opdrachten tot aanvullende onderzoeken van de Rekenkamer. Zij gaan over hun eigen onderzoeken. Een breed politiek draagvlak (meerderheid) is dan noodzakelijk om de positie van de rekenkamer te beschermen enerzijds en anderzijds de noodzaak tot extra onderzoek (buiten geprogrammeerde onderzoeken) te kunnen afdwingen.